

at betale, hvad der var løvet ham ved Tiltrædelsen. Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Zauber), fremkom med nogle Ytringer om Lønningsloven, og om den Overenskomst, som i sin Tid var affuttet imellem Ministeren og vedkommende Udvalg. Dette er rigtigt; men blandt disse Overenskomster var der ogsaa en, som Thinget senere har godkendt. For de nærværende alt ansatte Lønningsforholds Vedkommende skulde den nye Lov ikke have nogen Indflydelse, og det er netop dette Tilfælde, der foreligger her. Manden er ansat i 1863, har faaet den ham tilfagte Lønningsforhøielse i 1868, og nu, da der efter hans Ansættelsesvilkkaar foreligger Spørgsmaal om at give de andre 200 Rd., som forresten ere de sidste, han kan faae, er jeg i det Mindste ikke i Stand til at se, at det er rigtigt, hvis Thinget vil følge Mindretallets Forslag om at negte disse Penge. — Hvad angaar Forslagene under Nr. 1 og 2, der udenfor Udvalget ere stillede til § 19, er det mig forsaavidt kjært, at der er forlangt delt Afstemning. Jeg anser det ikke for at være unyttigt eller skadeligt, om man fattes i Stand til at give nogle Præmier for Huslid; men saaledes som Forslaget foreligger, kan jeg ikke tage imod det. Jeg kan ikke indlade mig paa i mit Budget at optage en Bevilling, for hvis Anvendelse jeg skal være ansvarlig, naar der ikke gives mig den allermindste Leilighed til at indvirke paa Maaden, hvorpaa den bliver benyttet. Vilde De derfor give mig denne eller en noget mindre Sum — jeg anser den nemlig for større end absolut nødvendig — skal jeg selvfølgelig ikke modsætte mig Forslaget, men jeg maa rigtignot bede om, at den Frihed, som jeg faar dertil, svarer til det Ansvar, som jeg har for det. Hvad det sidste Forslag angaar, maa jeg tilstaa, at jeg er i Forlegenhed med det, og skulde jeg udtale mig derom, maa jeg sige, at jeg onsker ikke at have det, idet jeg ærlig talte ikke veed, hvad jeg skal gjøre med en saadan Bevilling. Bestyrelsen af disse tekniske Skoler ligger paa ingen Maade under mig, de allerfleste staa fjernt fra mig. Der er kun Spørgsmaal om et almindeligt Tilsyn med Maaden, hvorpaa de virke for at modtage Understøttelse af Staten, men jeg maa dog virkelig behøje, at jeg ikke veed, hvorledes det skulde være mig muligt at kunne have nogen rigtig Mening om disse begavede og fattige Elevers Stilling, om de ere begavede og fattige i den Grad, at de fremfor Andre maatte anses for at være kvalificerede til at faae Andel i disse 2,000 Rd. Jeg tror, at den Slags Underpøggelser ligger meget naemere for de lavere Trin af Administrationen, end de vedkomme Ministeren selv. Jeg skal altsaa indstille Forslaget under Nr. 1 til Thinget med Forbehold om i alt Fald ved 3die Behandling at komme med Forslag til de Forandringer i samme, som jeg maatte finde nødvendige, dog kun forsaavidt man undlader at indstemme det sidste Stykke. Derimod tør jeg ikke

paatage mig at anbefale Thinget at vedtage Endringsforslaget under Nr. 2.

Witther: Der kom fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Ansjær) en Besskyldning frem mod Demokratiet, at det skulde være tilbøieligt til at vanskeliggjøre de Uformuende Afgangen til den høiere Undervisning — jeg tror, at jeg har opfattet det ærede Medlem rigtig. Det ærede Medlem kom herved med en Udtalelse, som vi have hørt mange Gange før i denne Sal, navnlig naar Talen har været om at nedlægge Latin-skoler og ved lignende Leiligheder. Smidertid blev det ærede Medlem jo imødegaaet af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), og skjøndt det jo egentlig ikke er i dette Diebst, at denne Sag i sin Helhed skal blive gjort til Gjenstand for Forhandling, vil jeg dog imod denne stærke Besskyldning gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa vor Betragtning, nemlig den — i det Mindste gjælder det for mit Vedkommende — at vi tvertimod tro, at vi ved at lette Afgangen til den høiere Undervisning og ved Statens Understøttelse at sætte mange flere Byer i Stand til at faae høiere Undervisning for Børnene, gjøre det langt lettere for de Uformuende at faae deres Børn underviste, end naar de skulle sende dem til fremmede Byer. Det er dog kun aldeles i Forbigaaende, at jeg har villet fremhæve dette, og jeg kan ikke erkende, at der var særlig Leilighed til at drage dette Spørgsmaal frem her. Med Hensyn til de to udenfor Udvalget stillede Forslag til § 19 vil jeg tillade mig at henstille til de ærede Forslagsstillere af begge Forslagene, om de ikke ville tage dem tilbage, og faa til 3die Behandling stille Forslag i den Retning, som de nu have hørt, at den ærede Minister vil understøtte. Derjom f. Ex. Forslaget under Nr. 2 havde været saaledes indrettet, og særlig i Fald der havde været forlangt delt Afstemning, vilde jeg have stemt for den sidste Del af det andet Forslag, idet det nemlig vilde være i god Overensstemmelse med, hvad der er gjort med Hensyn til andre Klasteres Ungdom her i Landet, navnlig unge Mennecker, som ville søge Undervisning ved Landbohøi-skolen, og jeg antager, at dersom det ærede Medlem vil gjøre et Forslag af den Art, vil han faae et større praktisk Udbytte af sit Forslag, end han maatte ellers faae. Jeg er velsindet mod dette Forslag, og derfor tillader jeg mig at tilraade det, uden at det ærede Medlem maa tro, at jeg bilder mig ind at have nogen saadan større Stilling i Thinget, end han har. Jeg hører ganske vist til Finantsudvalgets Medlemmer, og det ærede Medlem og flere Andre have talte om dette stormægtige Udvalg, men de have ikke desto mindre behandlet det en Smule som en Skoviss, om jeg maa kalde det saa, efter min Mening uden mindste Grund; thi Finantsudvalget kan dog ikke være forpligtet til at behandle Forslag, som